

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

RP.0441/84/5/1/2022

Gdańsk, dnia 22 lutego 2022 r.

**Pan
Dawid Litwin
Wójt Gminy Potęgowo
ul. Kościuszki 5
76-230 Potęgowo**

Szanowny Panie Wójcie,

wnioskiem z dnia 31 stycznia 2022 r. doręczonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 7 lutego 2022 r., zwrócił się Pan z prośbą o zajęcie stanowiska odnośnie problematyki związanej z dopuszczalnością finansowania przez gminę, w tym w ramach funduszu sołeckiego zakupu munduru galowego dla strażaków ochotniczych straży pożarnych w ramach działalności przeciwpożarowej, w kontekście regulacji prawnych m.in. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.), ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2490), ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

W pierwszej kolejności na uwagę zasługuje fakt, że zasady tworzenia funduszu sołeckiego reguluje ustawa o funduszu sołeckim. Zgodnie z art. 2 ust. 6 tej ustawy środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone we wniosku, o którym mowa w art. 5, są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Stosownie do art. 5 tej ustawy, sołtys przekazuje wniosek wójtowi celem uwzględnienia go w projekcie budżetu gminy. Wójt odrzuca wniosek niespełniający warunków formalnych związanych z procedurą jego uchwalenia przez zebranie wiejskie oraz w sytuacji, gdy nie zawiera przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem. Decyzja wójta nie jest jednak ostateczna, bowiem sołtys może albo podtrzymać wniosek odrzucony przez wójta, kierując go do rady gminy, albo przekazać radzie gminy wniosek ponownie uchwalony przez zebranie wiejskie.

Z powyższych regulacji wynika więc, że wójt jest uprawniony jedynie do weryfikacji wniosku sołectwa pod względem formalnym. Natomiast ocena wniosków w zakresie wypełnienia wymogów określonych w ww. art. 2 ust. 6 ww. ustawy należy do rady gminy. Wskazane wymogi muszą zostać spełnione łącznie, a niespełnienie któregośkolwiek z nich powoduje odrzucenie wniosku przez radę gminy.

W kontekście wskazanej regulacji art. 2 ust. 6 ww. ustawy o funduszu sołeckim podkreślenia wymaga, że przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego muszą być przede wszystkim - zadaniami własnymi gminy. Zgodnie zaś z art. 6 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zadania własne gminy określa zaś art. 7 ust. 1 ww. ustawy, a wśród nich są zadania dotyczące ochrony przeciwpożarowej (pkt 14), czy wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej (pkt 17).

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

tel.: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15

NIP 583-21-22-408 REGON 190134954

✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

Z powyżej przytoczonych regulacji prawnych, w ocenie tut. Izby, należy wnioskować, że zakup mundurów galowych dla jednostek ochotniczej straży pożarnej, stanowi zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty i należy do zadań własnych gminy. Natomiast merytoryczna podstawa takiego wydatku (przedsięwzięcia) w związku z ww. art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, jest uwarunkowana od właściwego uzasadnienia wniosku przez dane sołectwo.

Zdaniem tut. Izby realizacja ww. wydatku w ramach funduszu sołeckiego nie narusza również regulacji prawnych ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. W art. 10 ust. 1 pkt 1 tej ustawy postanowiono, w szczególności, że: *W ramach realizacji zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej gmina zapewnia, stosownie do posiadanych sił i środków, ochotniczym strażom pożarnym obiekty, tereny, pojazdy i sprzęt specjalistyczny, środki ochrony indywidualnej, **umundurowanie** i środki łączności oraz ich utrzymanie; (...).* Z takiej konstrukcji przepisu należy wnioskować, że każda gmina samodzielnie decyduje o wysokości środków przeznaczonych na realizację zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Ponadto należy zauważyć, że ustawodawca w podanym przepisie wyszczególnił zakres możliwych wydatków, podając m.in. umundurowanie, przy czym przepis nie wskazuje na bezpośredni związek zakupu munduru z realizacją działań ratowniczych. Warto także dodać, że odrębnej podstawy prawnej legalizującej wspomniany wydatek można upatrywać w treści art. 32 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, gdzie postanowiono, że koszty **funkcjonowania** ochotniczych straży pożarnych są pokrywane w szczególności z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Użyte sformułowanie - koszty funkcjonowania - daje możliwość szerokiej interpretacji, co w ocenie tut. Izby, nie wyłącza sfinansowania wydatku na zakup ww. munduru galowego również ze środków funduszu sołeckiego.

Dodatkowo, na uwagę zasługuje fakt, że wydatków na umundurowanie, w tym galowe nie zakwestionowała Najwyższa Izba Kontroli (w skrócie: NIK). W tym zakresie można odnotować wystąpienie pokontrolne NIK-u z dnia 14 kwietnia 2014 r. (znak LLO-4112-002-01/2014); źródło: <https://www.nik.gov.pl>, skierowane do jednej z gmin z województwa łódzkiego, gdzie zakresem kontroli objęto wydatkowanie środków publicznych na finansowanie kosztów funkcjonowania jednostek ochotniczej straży pożarnej na terenie gminy, przy czym wśród weryfikowanych wydatków były m.in. dotyczące zakupu umundurowania różnego typu, w tym galowego.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że w ramach funduszu sołeckiego powinny być realizowane przedsięwzięcia na obszarze danego sołectwa, przy czym muszą służyć poprawie warunków życia mieszkańców. W konsekwencji, istotne jest w tym zakresie właściwe udokumentowanie we wniosku sołectwa wszelkich okoliczności wskazujących na bezpośredni lub pośredni wpływ realizacji przedsięwzięcia na poprawę warunków życia mieszkańców sołectwa.

Podsumowując, w ocenie tut. Izby, nie ma przeciwwskazań, aby sfinansować zakup munduru galowego dla jednostki ochotniczej straży pożarnej ze środków funduszu sołeckiego. Należy jednakże zaznaczyć, że to od gminy zależy, w jakim zakresie będzie realizować wydatki związane z umundurowaniem. W konsekwencji należy przyjąć, że z uwagi na przytoczone argumenty prawne, nie zostaną naruszone przepisy art. 44 ust. 2 i art. 216 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez
Luiza Budner - Iwanicka; RIO
w Gdańsku
Data: 2022.02.22 10:43:30 CET

Luiza Budner - Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

- 1) członkowie Kolegium w/m,
- 2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
- 3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Publikacja:

Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.